

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ УКРАЇНИ

Серета О.В.

Луцький національний технічний університет

Реалії сьогодення свідчать про те, що за останнє десятиліття значно зросла роль екологічного фактору в процесі стратегічного управління розвитком адміністративно-територіальних одиниць (регіонів, міст). Відтак, формування та реалізація стратегій, спрямованих на сталий (збалансований соціо-еколого-економічний) розвиток набуває все більшої актуальності.

Під стратегією сталого розвитку міста ми розуміємо консолідований план дій органів місцевої влади, представників громадськості та бізнес-структур, спрямований на збалансований соціо-еколого-економічний розвиток міста шляхом оптимального використання його природно-ресурсного, трудового, фінансового, управлінського, інноваційного, інтелектуального та ін. потенціалів, що в результаті повинно призвести до стабільного підвищення якості і рівня життя місцевих жителів, а також збереження навколишнього середовища для майбутніх поколінь.

Слід зазначити, що в Україні, на жаль, поки ще немає чітко налагодженого механізму формування та реалізації стратегій сталого розвитку міст, що, в свою чергу, частково зумовлено й недосконалістю понятійно-термінологічного апарату, який при цьому використовується. Зокрема, наявність різних поглядів щодо трактування поняття “стратегія сталого розвитку міста” та його складових часто призводить до суперечностей між місцевою владою, представниками громадськості, бізнес-структур в процесі стратегічного управління розвитком міст, і як, наслідок до того, що міські чиновники зволікають з впровадженням ідей сталого розвитку у відповідні стратегії та програми. Крім цього, існують і інші вагомні проблеми, що стають на заваді розробці та ефективній реалізації стратегій сталого розвитку міст України, а саме: недосконалість нормативно-правового та фінансового забезпечення процесу формування та реалізації стратегій сталого розвитку міст, низький рівень екологічної культури місцевих жителів та їх небажання приймати активну участь у проектах, пов’язаних з розвитком їх міст у довгостроковій перспективі; відсутність координації стратегій сталого розвитку на регіональному та місцевому рівнях; вузькість та однотипність стратегічних цілей і шляхів їх досягнення, визначених для різних міст, внаслідок чого не враховується унікальність та неповторність кожного з них; відсутність ефективних систем управління реалізацією стратегій (включаючи моніторинг, оцінку та контроль результатів, корегування) тощо.

Ці та інші проблеми підтверджують необхідність розробки комплексу заходів, спрямованого на удосконалення процесу формування та реалізації стратегій сталого розвитку міст нашої країни, що буде включати:

- по-перше, удосконалення методичного та нормативно-правового забезпечення (наприклад, прийняття на рівні уряду законопроектів, що будуть визначати механізм формування і бюджетного наповнення стратегій сталого розвитку міст; розробку нових актів локального характеру, спрямованих на регулювання питань планування і забудови міст, землекористування, реформування соціальної політики, охорони довкілля, діяльності органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення сталого розвитку міст тощо);

- по-друге, приділення уваги методичній та організаційній підтримці активізації діалогу влади з місцевою громадськістю (наприклад, проведення громадських слухань, удосконалення інформування населення щодо суті та цілей стратегій сталого розвитку міст з метою їх широкого залучення до процесів стратегічного управління розвитком міст, забезпечення широкого доступу до моніторингу реалізації стратегій на усіх рівнях через засоби масової інформації тощо);

- по-третє, досягнення реальної взаємоузгодженості між собою стратегій сталого розвитку на регіональному та місцевому рівнях шляхом посилення обміну інформацією та усунення розбіжностей в часі під час формування таких стратегій;

- по-четверте, покращення методів оцінки та контролю за реалізацією стратегій сталого розвитку міст шляхом впровадження системи індикаторів сталого розвитку з чіткою схемою моніторингу та звітування та ін.

